

1 Što pravni pojam „dostava pismena“ znači u praksi? Zašto postoje posebna pravila o „dostavi pismena“?

„Dostava pismena“ znači obavijest koja se izdaje određenoj fizičkoj ili pravnoj osobi na način koji se može potvrditi i u obliku uređenom zakonom. Cilj pravila povezanih s dostavom pismena osigurati je da se pismena vjerodostojno dostave relevantnoj osobi i da se takva dostava može potvrditi.

2 Koja je pismena potrebno službeno dostaviti?

Pismena koja se dostavljaju obično su pismena povezana sa sudskim postupcima, poput poziva i zahtjeva za svjedočenje. Zahtjev za dostavu pismena u svrhu dokazivanja može se također odnositi i na druga pismena osim onih za sudske postupke, primjerice na oporuke.

3 Tko je odgovoran za dostavu pismena?

Za sudske postupke sud je općenito odgovoran za dostavu pismena. Na zahtjev predmetne stranke sud toj stranci može povjeriti odgovornost za dostavu pismena ako sud smatra da za to postoje opravdani razlozi.

U drugim slučajevima, stranka u čijem interesu se pismena trebaju dostaviti odgovorna je za dostavu tih pismena.

4 Dostava upita**4.1 U skladu s Uredbom (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenog 2007. o dostavi u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima, nastoji li tijelo koje prima zahtjev u toj državi članici na vlastitu inicijativu pronaći trenutnačno boravište primatelja pismena koje je potrebno dostaviti ako primatelj više ne boravi na adresi koja je poznata tijelu koje podnosi zahtjev?**

Da. Sudski izvršitelji okružnog suda (*käräjäoikeus*) imaju pristup sustavu podataka o stanovništvu u kojem mogu provjeriti ažurirane podatke o adresi.

4.2 Imaju li strana pravosudna tijela i/ili stranke u sudskim postupcima pristup registrima ili uslugama u toj državi članici kojima se omogućuje utvrđivanje trenutne adrese osobe? Ako da, koji registri ili usluge postoje i koji se postupci moraju slijediti? Koju naknadu, ako postoji, treba platiti?

Usluga za adrese (*osoitepalvelu/adressstjänst*) omogućuje vam pretraživanje ažuriranih adresa za gotovo sve trajno nastanjene stanovnike u Finskoj. Mogu se pronaći i adrese Finaca koji žive u inozemstvu ako su o trenutnoj adresi obavijestili mjesni matični ured. Informacije usluge temelje se na informacijama u sustavu podataka o stanovništvu koji održavaju Centar registra stanovništva (*Väestörekisterikeskus*) i mjesni matični uredi (*maistraatit*). Adrese se daju za pojedine, jasno identificirane osobe starije od 15 godina koje nisu uskratile dopuštenje za davanje njihovih adresa. Adrese se pretražuju pomoću imena i prezimena osobe. To ime može biti prethodno ili trenutnačno. Kao pojmovi za filtriranje pretraživanja mogu poslužiti podaci poput dobi, datuma rođenja i trenutnog ili prethodnog mjesta prebivališta pojedinca.

Usluga za adrese dostupna je putem telefona i interneta. Telefonska linija usluge za adrese na finskom dostupna je pozivom na broj 0600 0 1000, a na švedskom pozivom na broj 0600 0 1001 svaki dan između 8 i 22 sata. Cijena usluge iznosi 1,70 eura po minuti uz dodatak naknade za lokalnu mrežu /naknade za pokretne mreže i naknade za poziv na čekanju iz nepokretne/pokretne mreže. Usluga se može pozivati samo iz Finske. Na internetskoj stranici *osoitepalvelu.net* nalazi se usluga na finskom na <http://vrk.fi/en/address-service> i usluga na švedskom na <http://vrk.fi/en/address-service>. Moguće je pretraživati 1 – 20 adresa odjednom. Naknada po adresi iznosi 1,24 eura i plaća se putem internetskog bankarstva. Usluga se može koristiti i iz inozemstva ako korisnik ima podatke finskog internetskog bankarstva.

Upiti o adresama mogu se podnositi i helsinškom matičnom uredu (*Helsingin maistraatti*) elektroničkom poštom. Mogu se podnositi na finskom, švedskom ili engleskom jeziku na adresu elektroničke pošte vtj-otteet.helsinki@maistraatti.fi. Upiti se mogu dostaviti i pisanim putem na adresu Helsinki Register Office, Albertinkatu 25, 00180 Helsinki, Finland. Te usluge stoje 12,50 eura po izvratku.

Dodatne informacije mogu se pronaći na internetu na <https://www.maistraatti.fi/en/> (na finskom) i <https://www.maistraatti.fi/en/> (na švedskom).

Adrese je moguće pronaći i pretraživanjem poslovnih adresa.

Finski ured za patente i upise (*Patenttiä rekisterihallitus*; PRH) i finska Porezna uprava (*Verohallinto*) imaju zajedničku uslugu na <https://www.ytj.fi/> gdje možete pretraživati poslovne podatke o društvima i organizacijama. Usluga je dostupna na finskom, švedskom i engleskom jeziku. Dodatne informacije dostupne su na <https://www.prh.fi/fi/index.html> (na finskom), <https://www.prh.fi/sv/index.html> (na švedskom) i <https://www.prh.fi/en/index.html> (na engleskom).

4.3 Kako tijela u toj državi članici postupaju sa zahtjevom poslanim u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima u cilju otkrivanja trenutne adrese osobe?

Postupak iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 1206/2001 nije glavni postupak za dobivanje podataka o adresama.

Vidjeti pitanje 4.2 o pronalaženju podataka o adresama za pojedince ili organizacije u Finskoj.

5 Kako se pismeno obično dostavlja u praksi? Postoje li alternativne metode koje se mogu primijeniti (osim nepropisne dostave iz točke 6. u nastavku)?

U skladu s Odjeljkom 3. Zakona o sudskom postupku (*Oikeudenkäymiskaari*; 4/1734), u slučaju kada je sud odgovoran za dostavu pismena u sudskom postupku pismena se prvenstveno dostavljaju poštom. Dopis se može slati preporučenom poštom uz dokaz o primitku. Može se poslati izravno na kućnu adresu pojedinca. U tim slučajevima dokaz o primitku prilaže se dopisu, a primatelj ga mora potpisati i vratiti sudu. Pismena koja se odnose na sudske postupke, osim poziva i prvog zahtjeva za očitovanje, mogu se također dostavljati slanjem redovnom poštom na adresu koju je predmetna stranka naznačila sudu. Smatrat će se da je primatelju pismeno dostavljeno redovnom poštom sedmi dan nakon predaje na pošti.

U skladu s Odjeljkom 4. Zakona o sudskom postupku (4/1734), pismena može dostavljati sudski izvršitelj ako slanje poštom vjerojatno neće biti uspješno.

U skladu s Odjeljkom 2. Zakona o sudskom postupku (4/1734), uz pristanak predmetne stranke sud toj stranci može povjeriti odgovornost za dostavu pismena ako smatra da za to postoje opravdani razlozi. U takvim slučajevima sud će predmetnu stranku obavijestiti o roku za dostavu pismena i za slanje dokaza sudu. U skladu s Odjeljkom 4. Zakona o sudskom postupku (4/1734), pismena u takvim slučajevima dostavlja sudski izvršitelj.

U skladu s Odjeljkom 4. Zakona o sudskom postupku (4/1734), ako je sud predmetnoj stranci povjerio odgovornost za dostavu pismena i ako tu predmetnu stranku zastupa odvjetnik ili javni pravni savjetnik, pismena primatelju može dostaviti osobno i taj odvjetnik ili javni pravni savjetnik. U takvim slučajevima primatelj će potpisati dokaz da su pismena primljena. Ovaj način dostave ne smije se primjenjivati u kaznenim predmetima.

Pismena, osim onih koja se odnose na sudske postupke, dostavlja sudski izvršitelj na zahtjev tijela ili pojedinca.

6 Je li elektronička dostava pismena (dostava sudskih ili izvansudskih pismena elektroničkom komunikacijom na daljinu, primjerice e-poštom, sigurnom internetskom aplikacijom, faksom, sms-om itd.) dopuštena u pamičnim postupcima? Ako da, za koju je vrstu postupaka dopuštena ta metoda? Postoje li ograničenja u pogledu dostupnosti/pristupa toj metodi dostave pismena ovisno o tome tko je primatelj (pravni stručnjak, pravna osoba, poduzeće ili drugi poslovni subjekt itd.?)

U skladu s Odjeljkom 3.b Zakona o sudskom postupku (4/1734), u slučaju kada je sud odgovoran za dostavu pismena i ako se predmet odnosi na primitak određenog iznosa, ponovnu uspostavu upravljanja ili ispravljanja situacije ili deložaciju, a sudski izvršitelj izjavi kako ne smatra da predmet predstavlja spor, pismena se mogu dostaviti i telefonski. Dodatni zahtjev je da dostava putem telefona bude primjerena s obzirom na predmet i kvalitetu predmetnog pismena i da se primatelja obavijesti o predmetnom pismenu te da razumije važnost te dostave izvan svake sumnje. Nakon što je pismo dostavljeno putem telefona, mora se odmah poslati kao dopis ili elektronička komunikacija na adresu koju je primatelj naveo, osim ako to očigledno nije potrebno zbog posebnih razloga. Podnosi se i dokaz da je pismo dostavljeno putem telefona.

U skladu s Odjeljkom 3. Zakona o sudskom postupku (4/1734), u slučaju kada su sud ili državni odvjetnik odgovorni za dostavu pismena, pismo se može dostaviti slanjem predmetnoj stranci kao elektronička komunikacija na način kako je to naveo primatelj ako se može pretpostaviti da će primatelj biti obavješten o pismenu i vratiti dokaz o primitku do roka.

7 „Nepropisna” dostava

7.1 Dopušta li zakon te države članice druge metode dostave u slučajevima kad nije bilo moguće dostaviti pismena primatelju (npr. obavijest na kućnu adresu, na ured ovršitelja, poštom ili oglašavanjem na obavijesnu ploču)?

U skladu s Odjeljkom 7. Zakona o sudskom postupku (4/1734), u slučaju kada je sudski izvršitelj tražio osobu radi dostave pismena, čije mjesto prebivališta je u Finskoj, ali nije pronašao tu osobu niti bilo koga tko ima pravo primiti dostavljena pismena u ime te osobe, a može se pretpostaviti na temelju okolnosti da dotična osoba izbjegava dostavu pismena, sudski izvršitelj može pismena dostaviti uručivanjem bilo kojem članu tog kućanstva starijem od 15 godina ili, ako primatelj pismena vodi poduzeće, bilo kojem pojedincu u službi poduzeća te osobe. Ako se ne može pronaći nikoga od prethodno navedenih, pismena se mogu dostaviti predajom mjesnoj policiji.

U slučaju kada se slijedi postupak utvrđen u stavku 1., sudski izvršitelj mora poslati obavijest o tome primatelju dostavljenih pismena koristeći se adresom primatelja. Pismena se smatraju dostavljenim kada je stavljena obavijest u smislu stavka 2.

U kaznenim predmetima poziv se ne smije dostavljati tuženiku primjenom postupka utvrđenog u ovom stavku.

U skladu s Odjeljkom 9. Zakona o sudskom postupku (4/1734), ako nije moguće dobiti informaciju o trenutnom boravištu primatelja, sud će biti odgovoran za dostavu pismena putem javne obavijesti. U kaznenim predmetima poziv se ne smije dostavljati tuženiku putem javne obavijesti.

7.2 Ako se primjenjuju druge metode, kada se smatra da su dokumenti dostavljeni?

Vidjeti pitanje 7.1.

7.3 Ako je druga metoda dostave pohrana pismena na posebno mjesto (npr. u poštanski ured), kako se primatelja obavješćuje o tom pohranjivanju?

Vidjeti pitanje 7.1.

7.4 Ako primatelj odbija prihvatiti dostavu pismena, koje su posljedice toga? Smatraju li se pismena propisno dostavljenima ako odbijanje nije bilo zakonito?

Ako primatelj ne preuzme dostavljena pismena i dokaz o primitku od poštanskog ureda ili ih odbije primiti, zahtjev se vraća pošiljatelju. U takvim slučajevima smatra se da pismena nisu dostavljena (vidjeti, na primjer Odluku 50:1997 Vrhovnog suda (*korkein oikeus*)). Slično tome, ako je pismo koje treba dostaviti poslano izravno na kućnu adresu, smatra se da nije dostavljeno ako primatelj sudu ne vrati potpisani dokaz o primitku.

Primatelj može odbiti primiti pismena koja dostavlja sudski izvršitelj samo ako su ispunjeni određeni zakonom propisani uvjeti. Primatelj može odbiti primiti dostavljena pismena, između ostalog, kada pismena nisu na finskom ili švedskom ili drugom jeziku koji primatelj razumije. (Primjeri: Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim predmetima (*Laki kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa*) ili Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći i priznavanju i izvršavanju presuda u građanskom i trgovačkom pravu (*Laki kansainvälisestä oikeusavusta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppa-oikeuden alalla*)).

Ako postoje temelji u zakonu za odbijanje dostave pismena, sudski izvršitelj vratit će pismena. U takvim slučajevima sudski izvršitelj pružit će pisani dokaz o činjenici da je primatelj odbio dostavu pismena i objašnjenje o razlozima za takvo odbijanje.

8 Dostava poštom iz inozemstva (članak 14. Uredbe o dostavi)

8.1 Ako poštanska služba dostavlja pismena poslana iz inozemstva primatelju u ovoj državi članici u situaciji u kojoj se zahtijeva potvrda o primitku (članak 14. Uredbe o dostavi), dostavlja li poštanska služba pismena samo primatelju ili smije, u skladu s nacionalnim pravilima poštanske dostave, pismena dostaviti drugoj osobi na istoj adresi?

U slučaju kada se pismena šalju u Finsku poštom radi dostave i povratno radi dokaza o primitku, poštanski ured zadržava ta pismena i primatelju šalje obavijest o pošiljci koju treba preuzeti u poštanskom uredu. Samo primatelj ili osoba koju primatelj ovlasti smiju preuzeti te dokumente od poštanskog ureda. Pismena je moguće predati isključivo primatelju osobno ako stranka koja zahtijeva dostavu pismena to zatraži.

8.2 U skladu s pravilima poštanske dostave u toj državi članici, kako se može utjecati na dostavu pismena iz inozemstva u skladu s člankom 14. Uredbe o dostavi br. 1393/2007 ako se na adresi za dostavu nije moglo doći ni do primatelja ni do druge osobe koja je ovlaštena primiti dostavu (ako je moguće u skladu s nacionalnim pravilima poštanske dostave – vidi gore)?

Ako primatelj ne preuzme pismena od poštanskog ureda, ona se vraćaju pošiljatelju.

U takvim slučajevima pošiljatelj može pismena i zahtjev za dostavu pismena poslati okružnom sudu (*käräjäoikeus*) za mjesto boravišta ili prebivališta primatelja. Po primitku zahtjeva, sudski izvršitelji okružnog suda pokušat će primatelju dostaviti pismena osobno.

8.3 Dozvoljava li poštanski ured određeno razdoblje za preuzimanje pismena prije nego se vrate kao nedostavljeni? Ako da, kako se primatelja obavještava da postoji pošta koju treba preuzeti u poštanskom uredu?

Poštanski ured šalje obavijest o pošiljci koju treba preuzeti u poštanskom uredu. U obavijesti bit će naveden i datum do kojeg primatelj mora preuzeti pismena.

Poštanski ured zadržat će pismena tijekom tjedna u kojem su pristigla i još dva (2) puna kalendarska tjedna.

9 Postoji li pisani dokaz o dostavi pismena?

Sudski izvršitelj dostavit će dokaz da je dostavio pismena. Dokaz se dostavlja i za dostavu pismena poštom.

10 Što se događa ako nešto pođe po zlu i primatelj ne primi pismo ili se pri dostavi dogodi povreda zakona (npr. dokument se dostavi trećoj osobi)? Može li dostava pismena svejedno biti valjana (npr. je li moguće ispraviti povredu zakona) ili je potrebno iznova dostaviti pismo?

Ako su pismena nepropisno dostavljena i relevantna osoba se ne pojavi na sudu ili ne dostavi pisano očitovanje koje se od nje zahtijevalo, pismena se moraju ponovno dostaviti. Međutim, pismena nije potrebno ponovno dostavljati ako je pogreška manja.

Ako relevantna osoba tvrdi da su pismena nepropisno dostavljena, predmet se odgađa, osim ako to nije potrebno zbog toga što se radi o manjoj pogrešci.

11 Moram li platiti dostavu pismena i, ako da, koliko?

Dostava pismena putem sudskog izvršitelja stoji 60 eura.

Posljednji put ažurirano: 26/09/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.